

Stockholm 19 augusti 2024

Till finansminister Elisabeth Svantesson
Finansdepartementet

Riksföreningen JAG begär möte med finansminister Elisabeth Svantesson angående assistansersättningens storlek.

Den statliga assistansersättningen ska möjliggöra ett gott liv i frihet med självbestämmande och delaktighet för ca 13 000 personer med stora funktionsnedsättningar i Sverige idag. Assistansreformen har under 30 år givit många av oss ett självständigt liv på lika villkor som andra medborgare. Vilket också var en av intentionerna i LSS.

Nu ser vi en allvarlig urholkning av den livsviktiga insatsen efter ett drygt decennium med en schablonersättning som inte följt löneökningar och inflation. Det påverkar alla, men kanske allra mest oss assistansanvändare med stora och kvalificerade behov.

1. **Idag står vi inför en situation där det är extremt svårt att rekrytera personliga assistenter.** Vi har kommit till en punkt där assistansersättningen är så låg att den ofta inte räcker till för att erbjuda nyanställda en skälig ingångslön. När det inte går att rekrytera eller behålla personliga assistenter är det många gånger anhöriga som tvingas ta tjänstledigt från ordinarie arbeten och istället arbeta som assistent. Eller ännu allvarigare, assisterar oavlönat. Ett scenario som vi ofta ser leder till stress och psykisk ohälsa som i längden också blir kostsamt för samhället.

Ett livsviktigt arbete kräver en rättvis ersättning. Att arbeta som personlig assistent är kvalificerat, ansvarsfullt och krävande. I Sverige idag arbetar ca 100 000 personer som personlig assistent och det är en myt att det skulle vara ett genomgångsyrike. Det är inte ovanligt att stanna 5–10 år eller mer hos sin uppdragsgivare. Yrket förtjänar högre status och för det krävs en rimlig nivå på assistansersättningen för att kunna erbjuda goda arbetsvillkor.

2. **Personlig assistans av god kvalitet kräver kontinuitet.** Många av oss assistansberättigade med de allra största behoven behöver en person vid vår sida dygnet runt årets alla dagar. Personliga assistenter behöver kontinuerlig handledning och fortbildning för att assistansen ska hålla en hög kvalitet. Och det krävs många gånger en gedigen introduktion av nyanställda. Nu räcker inte

pengen längre till utveckling och utbildning. När det inte finns pengar till handledning och stöd till assistenter och arbetsledare blir det också väldigt svårt att behålla duktiga assistenter. Och kan vi inte utbilda assistenter så får vi inte den höga säkerhet i assistansen som krävs för att leva upp till reformens intention. Vi med störst och mest kvalificerade assistansbehov drabbas förstas hårdast.

- 3. Seriösa assistansanordnare är måna om att erbjuda en säker och kvalitativ assistans.** Och för att leverera god kvalitet krävs att anordnaren klarar att uppfylla regelverk och myndigheternas krav på säkra system. Idag går 90% av ersättningen direkt till lönekostnader för personliga assistenter. Men pengarna ska också räcka till försäkringar, IT-system, skatter, sociala avgifter osv. För ett seriöst brukarkooperativ vars enda intäkt är assistansersättningen blir det snart omöjligt att hålla den nivå av kvalitet och säkerhet som krävs för att anordna assistans till personer med omfattande behov. Det lämnar över spelplanen till oseriösa aktörer som inte bryr sig om regler och kvalitet. Vi ser en skrämmande risk att seriösa privata anordnare slås ut av fler oseriösa.

Personlig assistans är en rättighet och livsviktig insats som Sverige ska vara stolt över. Det är en gemensam försäkring för alla människor i Sverige att kunna fortsätta leva sitt liv även efter en svår sjukdom eller allvarlig olycka. Inte bara för dem som föds med stora och svåra funktionsnedsättningar. Men vad är rättigheten och försäkringen värd om inte ersättningen räcker till?

Vi väddar om ett möte för att närmre beskriva våra erfarenheter och de konsekvenser vi ser på kort och lång sikt av en allt för låg assistansersättning.

Med vänlig hälsning

Magnus Andén, ordförande i Riksföreningen JAG, genom god man Cecilia Blanck